

KNT 70-v juhlista 22.11.2018, toiminnanjohtaja Arja Lusa

Hyvät juhlavieraat!

Keskityn tässä puheenvuorossa nuorisotyönohjaajan viran kehitykseen ja asemaan kirkossa sekä siihen miltä se näyttää KNT:n tehtävän ja tavoitteiden näkökulmasta. Millaisissa odotuksissa ja paineissa työntekijät ovat tehneet työtään? Tämä ei luonnollisestikaan ole koko kuva nuorisotyönohjaajan arjesta. Työntekijät ovat kautta aikain olleet parhaat osaajat, joita kirkolla on ollut resursseina nuorisotyötä varten. Pyrin vastaamaan kysymykseen millainen on ollut nuorisotyönohjaajan asema menneinä vuosikymmeninä? Millaista on ollut näkyjen näkeminen ja puurtaminen kirkon nuorisotyönohjaajan näköalapaikalta?

Avaan näitä näkökulmia KNT:lle toimitettujen kirjallisiin lähteisiin perustuvien kuvauksien ja kuvien. Toki tässä välittyy myös omaa henkilökohtaista kokemusta 20 vuoden ajalta kirkon nuorisotyössä.

Suomessa kirkon nuorisotyö alkoi kehittyä 1800-luvun lopussa kristillisissä yhdistyksissä ja järjestöissä. Yhdistystoiminta sai osakseen vastustusta, koska osa papeista pelkäsi sen hajottavan perhe- ja seurakuntayhteyttä. Epäilyä herätti se, että tämä työ ei ollut papiston valvonnassa seurakunnassa.

Nuorisotyö tuli seurakuntien työksi 1900-luvun alussa. Vahvoina toimijoina olivat edelleen kristilliset järjestöt, kuten Poikien Keskus, NNKY ja NMKY. Kirkon hallinnossa nuorisotyö alkoi näkyä vasta, kun kirkkolakiin vuonna 1925 saatiin maininta, että papiston on kiinnitettävä huomiota nuorison kristilliseen kasvatukseen. Kirkon omaksi työmuodoksi nuorisotyö alkoi muotoutua 1930-luvulla.

Sotien jälkeen 1940 -luvulla Suomessa oli paljon isättömiä poikia ja nuoria (nuorukaisia). Sodissa oli menehtynyt seurakunnan papistoa. Nuorisotyönohjaajien ammattikunta syntyi kirkkoon toisen maailman sodan jälkeen helpottamaan seurakuntien työntekijäpulaa. Nuorisotyöntekijät olivat maallikko miehiä. Kasvatustehtävä perheessä kuului tuohon aikaan isille. Siksi oli luonnollista, että ensimmäiset nuorisotyöntekijät olivat poikatyöntekijöitä ja miehiä. Heidän taloudellinen tilanne oli heikko. Kun seurakunnilla ei ollut varaa maksaa elannoksi riittävää palkkaa, monet siirtyivät muihin tehtäviin.

Jo syksyllä 1945 oli ollut poikatyöntekijöiden kesken puhetta yhteisestä esiintymisestä palkkauksen parantamiseksi. Hankaluutena oli, että ei ollut sellaista hallintoelintä, johon vedota ja jolla olisi ollut määräysvalta palkkauksen parantamiseksi. Seurakunnissa oli silloin helppo vedota, että kirkkolaissa ei ole minkäänlaista määräystä nuorisotyön tekijän palkkauksesta. Poikien Keskusten toiminnanjohtaja Sulo Karpio harmistui tilanteesta ja ryhtyi kiireellisesti laatimaan suunnitelmaa poikatyöntekijöiden yhdistyksen perustamiseksi.

Sulo Karpio otti yhteyttä seurakuntien papistoon poikatyöntekijöiden palkkauksen parantamiseksi ja kertoi yhdistyksen perustamisaikeista. Papisto ei kannattanut yhdistyksen perustamista lainkaan. Se näki yhdistyksessä vain uusia vaatimuksia, vallan tavoittelua ja ehdottivat, että odotettaisiin, kunnes Kirkkohallituksen arvovallalla päästäisiin asiassa selvytyteen. Karpio totesi, että kirkko on liian hidasliikkeinen näiden asioiden ratkaisemiseen ja vauhditti yhdistyksen perustamista. Luonnos yhdistyksen säännöiksi syntyi talvella 1946, perustamiskokous pidettiin 3.9.1948 ja yhdistys rekisteröitiin yhdistysrekisteriin 17.12.1948. KNT:n ensimmäinen nimi oli Kristilliset Poikatyöntekijät ry. Yhdistykseen liittyi jäseneksi heti 34 jäsentä, mikä oli silloin palkatuista poikatyöntekijöistä noin 30 prosenttia.

1950 luku

50-luvulle siirryttäessä oli myös tyttötyö saanut sijaa seurakunnissa ja seurakuntiin palkattiin jo tyttötyöntekijöitä. Nuorisotyöntekijöiksi kutsuttiin niitä, jotka tekivät rippikoulun käyneiden parissa. Nuorisotyöntekijöiden asema ei ollut kovin vahva seurakunnassa. Odotukset ja vaatimukset kirkon työntekijäksi olivat kovat. Kirkkoherra käytti valtaa erottaa nuorisotyöntekijän tehtävästä, jos työmenetelmät eivät miellyttäneet.

KNT:lla säännöissä on aina ollut tehtävä ja tarkoituksipyläessä teksti, että yhdistyksen tehtävä on tukea jäsenistön ammatillista asemaa kirkossa ja yhteiskunnassa koulutuksen kautta. Sulo Karpion sanoin: ”On velvollisuus tietää.”. KNT järjesti jäsenilleen kursseja, leirejä, opintomatkoja, jakoi koulutusavustuksia sekä julkaisi lehtiä ja kirjallisuutta. Painotuotteiden tuottaminen olikin luontevaa, koska Sulo Karpio oli toiminut kirjapainoalalla kustannusvirkailijana WSOY:llä ja kirjoitti itsekin runsaasti tarinakirjoja.

Kirkon nuorisotyönohjaaja ammatillinen koulutus alkoi Seurakuntaopistossa ja Lärkkulassa vuonna 1949. KNT:n ja kouluttavien oppilaitosten välinen suhde on ollut alkua lukuun ottamatta erittäin hyvä. Vuodet 1956 - 1958 olivat KNT historian syvien kriisien vuosia. Syynä oli ammatillinen koulutus ja naiset. Johtokunnassa olivat vallassa ns. yhdistysten miehet ja seurakunnissa työtä tekevät olivat vähemmistönä. Kristillisissä järjestöissä toimivat miehet olivat sitä mieltä, että nuorisotyöhön ei tarvita pitkää ammatillista koulutusta. Kutsumus ja palo tehdä poikatyötä riittää. Juopa oli niin syvä, että sääntömääräiset vuosikokoukset uhkasivat jäädä pitämättä. Tilannetta pahensi myös se, että KNT ei ollut tervetullut Seurakuntaopistolle. Vuoden 1958 vuosikokouksessa valta johtokunnassa vaihtui ja koulutusta arvostavat jäsenet saivat enemmistön ja ovet oppilaitoksiin avautuivat. Oppilaitoksia 50-luvun lopussa oli jo neljä.

Kriisi vuosien toinen kiistan aihe oli, voidaanko Kristilliset poikatyöntekijät järjestön jäseneksi hyväksyä naisia. Seurakuntaopistossa oli, ensimmäistä opiskelijaryhmää lukuunottamatta, opiskelijoina oli myös naisia, joten 1957 naiset hyväksyttiin jäseneksi ja yhdistyksen nimi muuttui Kristilliset Nuorisiohjaajat ry:ksi. Tämä oli liikaa erityisesti NMKYn miehille. He jättivät johtokunnan. Mielenkiintoinen anekdootti KNT historiassa on, että 50-luvulla yhdistyksen jäseneksi pyrkivät nuorisopapit, mutta heitä ei hyväksytty jäseneksi. Syynä oli ilmeisesti se, että pelättiin heidän ottavan vallan yhdistyksessä.

Nuorisotyötä tehdään nuorten parissa heidän vapaa-aikana. Tämän pitäisi olla lähtökohtana itsestään selvyys. Se, että nuorisotyöntekijää ei näy ”normaaliin työaikaan” eli virastotyöaikaan, on aina herättänyt epäilyksiä, että tekevätkö he tarpeeksi töitä. Kotimaa lehdessä vuodelta 1956 nimimerkki Nuorisonohjaaja vm-42 kirjoittaa työntekijän asemasta näin:

”Jokainen seurakunta tietää nuorisotyöntekijää palkatessaan, että nyt tuli palkatuksi iltatyöntekijä, jonka varsinainen työaika on hyvin rajoitettu aivan luonnollisista syistä, ja jonka energiaa tuskin voidaan tuhlaata, hänen varsinaiselle työlleen mitä suurinta vahinkoa tuottamatta, sitomalla hänet milloin kanttorin, milloin vahtimestarin tai hautausmaanhoitajan tehtäviin niin kuin viime aikoina on joskus näkynyt tehtävän”

1960 –luku

Ensimmäiset koulutetut nuorisotyöntekijät tekivät pioneerityötä kirkossa, loivat perustan satojen seurakuntien kasvatustyölle. 50-luvun lopussa nuoriso ja nuorisokulttuuri muodostuivat omaksi käsitteeksi yhteiskunnassa. 60-luvun hippiliike ja uuden ajan virtaukset eivät olleet kaikille mieluisia. Jännitteitä syntyi. Kirkossa kuitenkin uskottiin, että työtä on tehtävä erityisesti poikien ja tyttöjen parissa. Tarvekin oli ilmeinen. Kirkon vuosikirjassa (nyk. kirkon nelivuotiskertomus) vuosilta 1962-66 on kirjoitettu näin:

”Kirkkoherrojen kertomuksista päätellen – joskus rivien välistä lukien- näyttää siltä kuin vakinaisia poika- ja tyttötyöntekijöitä tarvittaisiin jokaiseen seurakuntaan. Kirkkoherrat eivät muuten jaksu.”

Nuorisotyönohjaajan asema vahvistui kirkossa pikkuhiljaa. Yhdistyksen täyttäessä 20 vuotta iloittiin saavutuksina konkreettisista asioista. Vuonna 1966 oli saatu nuorisotyöntekijöiden nimet kirkon kalenteriin.

Ammattiliiton tehtävä on auttaa jäseniä juuri niissä vaikeissa tilanteissa, johon jäsenet joutuvat. Jokainen työntekijä kehittää omassa virassa kehittää työn sisältöä ja luo kuvaa ammatista. Työn kehittäminen on aina kohdannut vastustusta. Jos ei vielä tässä edellä kuvatussa ole tullut selväksi, niin usein miten suurin vastustus on tullut papistolta ja erityisesti kirkkoherroilta. Virasta erottamispäätöstä kuvaa yksi jäsen kirjeessään KNT:lle vuonna 1967 näin.

”Kirkkoherralle oli alettu kannella minusta ja toiminnastani talvella. Minä en ollut enää hyväksytty kutsumukseltani. Kirkkoherra huomautti minulle ja sanoi, että oli kerrottu hänelle minun toiminnastani. Näytin rainakuvia sarjoina, joihin oli selostus tai lauluja taustaksi nauhalta. Täytimme tuttuun kesken pienellä joukolla Suomen Lähetysseuran kirjekursseja, ja niistä illoista oli myös kanneltu kirkkoherralle, että mitä salaseuraa pitänevät, vaikka olin puhunut siitä kirkkoherralle, ei hän sitä muistanut. Kirkkoherra tulistui tästä asiasta minulle ja siinä huomasin, mistä on kysymys, niin en osannut olla kovin vakavissani, vaan pyrki minua asia hymyilyttämään.

Poikien kerhokäyttöön hankin vapaaehtoisesti kootuilla varoilla askarteluvälineitä. Tätä ei kirkkoherran rouva hyväksynyt ja niin tuli taas uusi hankaluus eteen, vaikka olimme kirkkoherran kanssa tästäkin puhuneet.

Yritin selittää hänelle, ettei ottaisi täydestä kaikkia puheita ja sanoin, etten suostu juorujen tuomioon, koska en tuntenut tehneeni mitään seurakunnan tunnustuksesta poikkeavaa. Kirkkoherra sanoin vievänsä asian kirkkoneuvostoon.

Erottamispäätöksen syyksi tuli puuttuva toimintasuunnitelma."

1970-LUKU

70-luku ja kirkon virka- ja työehtosopimuksen käyttöönotto 1975 alussa vakautti seurakuntien työntekijöiden asemaa. Palkkaus ja palvelussuhteen ehdot yhtenäistyivät. Vaikeuksitta ja kivuitta se ei nuorisotyönohjaajille tullut, mutta se loi turvaa ja vakautta. KNT:n tiedotteessa 2/75 kuvataan tilannetta näin:

"Voitto tällä hetkellä lieenee ensisijainen voitto. Meidänkin asemamme työelämässä tulee saamaan jonkinlaista arvostusta. Näin voidaan sanoa sen vuoksi, että työolosuhteistamme ei enää yksipuolisesti määrätä, vaan sovitaan. Voiton ovat saaneet myöskin kaikki takapajuisten seurakuntien työntekijät, jotka ovat kamppailleet peräti epäinhimillisten työolosuhteiden keskellä."

70-luvulla nuorisotyön vakiintui jo itsenäiseksi kokonaisuudeksi. Työn sisällöllinen kehittäminen tapahtui Kirkon kokonaiskasvatusohjelman eli K-ohjelman avulla. Nuorisotyönohjaajan virkojen, kuten muidenkin seurakunnan työntekijöiden määrä kasvoi.

1980 –luku

Nuorisotyöntekijöiden huono asema ei ottanut parantuakseen, vaikka johtokunta teki töitä hartiavoimin. Joku sentään kuuli heidän huolen. Arkkipiispat puuttuivat 1980-luvulla kaksi kertaa nuorisotyönohjaajien tilanteeseen. 80-luku oli seurakuntien taloudessa vaurastumisen aikaa. Tämä ei näkynyt nuorisotyöntekijöiden virkojen määrässä ja palkkauksessa. 1982 arkkipiispa Mikko Juva nosti esiin piispainkokouksen avauspuheenvuorossa nuorisotyöntekijöiden tilanteen:

"Pelkään pahoin, että seurakunnat eivät ole heränneet tajuamaan, että nuorison nykyinen elämäntilanne vaatii seurakunnilta poikkeuksellisia ponnisteluja ja voimavarojen uutta kohdentamista. Pelkään liian monen seurakunnan tyytyneen vallitsevaan epätydyttävään tilanteeseen sen vuoksi, että niin työntekijät kuin luottamushenkilöt kokevat juuri tämän ikäluokan parissa työskentelyn liian vaativaksi ja liian vaikeaksi. Työ teini-ikäisten parissa murroksessa elävien nuorten keskuudessa vaatii aina poikkeavaa joustavuutta, luovuutta ja

kärsivällisyyttä. Tämä merkitsee väistämättä nuorisotyön ja työntekijöiden uutta arvostusta ja parempia työnjärjestelyitä. Ei ole kohtuullista, että nuorisotyöntekijän palkkausjärjestelmä ajaa hänet parin vuoden jälkeen hakeutumaan taloudellisista syistä toiseen virkaan.”

Nuorisotyönohjaajia lähti pois seurakunnista puhtaaksi paremman palkan vuoksi. Yleisin ratkaisu oli, että parhaassa työssä oleva työntekijä hakeutuivat yhteiskunnan kasvatus- ja opetustehtäviin. Avoimiin seurakunnan virkoihin ei ollut päteviä hakijoita. Tilanne oli siltäkin osin ongelmallinen, että seurakunnat muuttivat nuorisotyönohjaajan virat papin viroiksi. Siinä valui hukkaan vuosikymmeniä tehty työ, että nuorisotyötä tekee siihen tehtävään koulutettu henkilö.

Nuorisotyönohjaajan virkaa pidettiin vielä 80-luvulla läpikulku ammattina. Monissa yhteyksissä esitettiin, että vanhemmalle nuorisotyönohjaajalle tulisi järjestää mahdollisuus toisiin töihin jo kohta 40 ikävuoden jälkeen. Asialla on myös toinen puoli. Siirtymismahdollisuuksia toki tarvittiin, mutta ne muuttuivat nuorisotyöntekijälle myös ahdistavaksi odotusarvoksi, että nuorisotyöntekijän tulisi olla alle 35 vuotias.

Keväällä 1987 arkkipiispa John Vikström tarttui asiaan kirkolliskokouksen avajaispuheessaan.

”Kirkollamme näyttää olevan varaa vähätellä henkilökohtaisten tekijöiden merkitystä sen työssä ja elämässä. Käsitys nuoresta nuorisotyöntekijästä on mitä suurimmassa määrin teologien luoma ihannemalli. Yleensä nuorisotyö määrätään työnjaossa nuorimmalle teologille ja käytännön mukaan he jättävät sen muutaman vuoden jälkeen siirtyäkseen muihin tehtäviin. Tällainen käytäntö ruokkii kuitenkin pinnallista käsitystä nuorisotyöntekijän arjesta ja vaatii perinpohjaista uudelleen arviointia.”

Arkkipiispa Vikström kiinnitti huomiota siihen, että 35-40 vuotiaat vanhemmat tarvitset tukea kasvatustehtävässä. Samanikäinen nuorisotyönohjaaja, jolla myös on omia lapsia ja nuoria ja koulutus on paras asiantuntija keskustelemaan ja asioimaan tasavertaisesti muiden lasten ja nuorten parissa työskentelevien kanssa, kuten opettajat. ”Tarvitaan uusi käsitys aikuisesta, alansa pätevästi hallitsevasta nuorisotyöntekijästä” sanoi Vikström.

1990-luku

KNT:n historiassa jäsenaloitteilla on ollut merkittävä asema. Yksi jäsenten tekemä rovastikunta-aloite tehtiin Ilmajoen rovastikunnassa 1989. Aloitteessa sanotaan:

”Nuorisotyöntekijän virka on sidottava kirkkolakiin tai –asetukseen. Nuorisotyöntekijä virka tulisi nähdä osana diakonaattia, jonka hoitajalle kuuluu kutsu tehtävään, virkaan kuuluva vihkitys ja sen tuoma asema.”

En käytä aikaa tässä tilanteessa kuvatakseni diakonaatin erivaiheita vaan totean koko prosessin kuvaavan parhaimmillaan kirkon kykyä käsitellä valtarakenteita ja kehittää kirkon hengellistä virkaa. Rovastikunta-aloite on pyörinyt kirkon hallinnon rattaissa jo lähes 30 vuotta. Nuorisotyönohjaajat ovat prosessiin syvästi pettuneitä ja turhautuneita.

Näette täällä tänään sinisiä pantakauluksia. Joku saattaisi ajatella, että nuorisotyönohjaajien viran tunnus on uusi asia. Asia nostettiin esille ensimmäisen kerran jo 60-luvun lopussa. Virka-asu oli ensimmäisen kerran yhdistyksen vuosikokouksen asiana 1968, mutta ajatukselle naureskeltiin. Asia ei jäänyt siihen. Nimimerkki Yhdenmukaisuutta myös asussa kirjoittaa Kotimaa -lehdessä:

”Eräs työntekijäryhmä, sanoisin keskeisin, on unohdettu kokonaan, nuorisotyönohjaajat. Me olemme vailla kokonaan tunnusasua...kysymys on siitä mitä puetaan päälle juhliin ja virallisiin tilaisuuksiin. Onhan niin, ettei nuorisotyönohjaaja ole vain kerhonjohtaja vaan paljon muuta. Ainakin hänen tulisi pystyä palvelemaan seurakuntaa laajemmalla sektorilla. Toivoa sopii, että nuorisotyönohjaajien keskuudesta löytyy sen verran edistyksellistä mieltä, että virkapukuasiasia lähdetään viemään eteenpäin”

Asia ei saanut suotuisaa vastaanottoa KNT:n johdossa. Puheenjohtaja Pentti Sormunen ja sihteeri Erkki Jeskanen vastasivat napakasti Kotimaa -lehdessä vuonna 1966.

”Suntioita emme ole, papeiksi emme halua tulla, olkaamme siis nuorisotyönohjaajia. Paljon on jo selvitetty sitä, mikä on nuorisotyönohjaajan rooli seurakunnassa. Useaan kertaan on todettu, että pääpaino ei ole saarnaamisessa. Kirkossa on jo saarnaajia tarpeeksi. Pitääkö kaikkien kirkon työntekijöiden olla rivissä samanlaisia? Oma käsityksemme on, että nuorisotyönohjaajan on tuossa rivissä oltava mahdollisimman paljon toisista poikkeava.”

KNT ei tuolloin lähtenyt viemään eteenpäin virantunnusta. Johtokunta näki paremmaksi vaihtoehdoksi edistää muuten viran kehittymistä.

Toinen merkittävä jäsenaloite tuli Vaasan rovastikunnasta keväällä 1998, jossa johtokuntaa pyydettiin valmistelemaan virkapaita viran tunnuksiksi. KNT: vuosikokous antoi suosituksen sinisen virkapaidan käytöstä tammikuussa 1999. Piispainkokous käsiteli hengellisen työn ammattiryhmien virantunnuksia syyskuussa 2001. Piispainkokous kokous päätti antaa suosituksen tuossa kokouksessa papin, lehtorin ja piispan virkapukeutumisesta. Sen sijaan muiden hengellisen työn viranhaltijoiden virkapukeutumiseen päätettiin palata kun virkarakenneuudistuksesta eli diakonaatista on päätetty. Tuosta piispainkokouksesta on jo 17 vuotta ja diakonaatin eteneminen syvemmässä poteroissa kuin koskaan. Mielestäni hauska yksityiskohta tuon virkapukeutumisen päätöksessä oli, että piispat olivat jo vuosia käyttäneet violettiä väriä virkapaidassa, mutta siitä ei ollut tehty erillistä päätöstä ennen tätä.

KNT jatkaa sinisen pantapaidan käyttöönoton edistämistä. Tämän juhluvuoden teemana haluamme tehdä nuorisotyönohjaajat näkyväksi virantunnuksen kautta.

Kolmas merkittävä jäsenaloite KNT:lle tuli Kurikan seurakunnan nuorisotyönohjaajalta syksyllä 2007. Aloitteessa pyydetään selvittämään KNT:n siirtymistä SVTL:stä Akavaan. Jäsenaloitetta käsitellään 2008 ja 2009 vuosikokouksessa myönteisessä hengessä.

14.8.2009 pidetyssä ylimääräisessä vuosikokouksessa jäsenkunta päätti, että haetaan Akavan jäsenjärjestöksi. Perusteena päätöksille on, että nuorisotyönohjaajat ovat hengellisen työn viranhaltijoita, joilla on enemmän yhteisiä palkkaedunvalvontaan liittyviä tavoitteita pappien ja diakoniatyöntekijöiden kanssa, kuin työsopimussuhteisten työntekijöiden kanssa. Koulutustason nousu on muuttanut nuorisotyönohjaajan viran asiantuntijatehtäväksi. KNT:n sääntöjen mukaan liiton tehtävä on kehittää jäsenten yhteiskunnallista asemaa, joten järjestöllinen muutos on mitä suurimmassa määrin sitä. Olen ollut johtamassa tätä merkittävää järjestömuutosta. Siitä on kulunut nyt yhdeksän vuotta. On muiden tehtävä arvioida muutoksen merkitystä myöhemmissä historian kirjoituksissa. Kymmenen vuotta sitten kun jäsenaloite tuli johtokunnalle ajattelin, että nyt jäsenkunta on valmis tähän muutokseen. Ajattelen edelleen samoin. Silloin rautaa on taottava, kun se on kuuma. SVTL:n hallitustyöskentely on siihen oikein hyvä mestari ja kisälli oppi kaiken tarpeellisen.

Tähän puheenvuoroon valmistautuessa toivoin, että 70 vuoden historian valossa voisin kertoa teille useita KNT:n työn menestystarinoita. Joitakin projekteja on saatu maaliin, useimmat ovat vielä kesken. Sen sijaan joudun tämän päivän valossa toteamaan, että kovin vähän on muuttunut kirkon ja seurakuntien asenteessa nuorisotyöntekijöitä kohtaan 70 vuoden aikana.

kuulijana saatoit varmaan todeta, että samat asiat toistuvat vuosikymmenestä toiseen

nuorisotyönohjaajan virkoja vähennetään aina kun seurakuntien taloudessa on notkahdus

nuorisotyöntekijät kohtaavat tänäkin päivänä papiston väheksyvää suhtautumista

Hiljattain julkaistu Ulla Ruusukallion pro gradu työ ”kasvattajat takakaarteessa” osoittaa miten 30 vuoden seurakuntatyöuran jälkeen nuorisotyönohjaajat edelleen kokevat työnsä ja ammatilleen arvostuksen puutetta. Ruusukallio kirjoittaa johtopäätöksissä

”Vastausten kokonaisuutta arvioidessa nousi esiin nuorisotyöntekijäiden kokemus oman viran ammatillisten raamien kapeus ja oman työn arvostuksen puute niin seurakuntayhteisöissä kuin koko kirkossakin.”

Työn ilo ja merkitys koetaan lasten ja nuorten kanssa. Ihailtavaa on se kärsivällisyys ja uskollisuus tehdä töitä kaikesta huolimatta seurakunnassa.

Kirkon kasvatuksen ja nuorisotyön asiantuntijat ovat kirkon tulevaisuuden tekijöitä. Voidaan perustellusti kysyä, millainen olisi tänä päivänä kirkon jäsenmäärä, jos lapsi- ja nuorisotyötä ei olisi tehty. Piispa Eero Huovinen kirjoitti yhdistyksen 50 vuotisjuhlavuonna julkaistun matrikelin piispan tervehdyksessä näin:

” Nuorisotyöntekijöiden osalle on tullut usein niiden ”hullujen” osa, jotka ”viisaiden” pitäessä kirkkoa pystyssä vievät sitä kuitenkin eteenpäin.”

Sulo Karpion lailla meidän on kirkon hidasliikkeisyyden huomioon ottaen tehtävä itse oma tulevaisuus. Meidän on edelleen nähtävä näkyjä, väsymättä puurrettava arjen työ, kiitoksia odottamatta. Kasvatuksen ja nuorisotyön asiantuntijat ovat kirkon tulevaisuuden tekijöitä.